

Copico el infroscuelo que se presentó en el
distrito como con abundes bocas para d. r. y
tanto de agua como de la Ronda que salga
verso los Rios, Majados, y Horadados, de con-
tra el terrero de esta villa de Belzueta; lo que
que es de la Frontera del Pueblo. Belzueta, y Bojim-

6227626387

V-13

Bostelane Bokhol D. S.

Años 1787

Adrancia

Por los díctos.
Fijar en el d. d.

Resolucion debes Sacerdote del Pueblo de Bonafigos
villado Bonafigos =

En la villa de Bonafigos abos 27 dias del
mes de Noviembre de 1787 años Los Señor
es del Ayuntamiento debanados de Bo
nafigos. Declararonon lo que paso el
Señor Tomo Domingo Regidor de la ve
lada del término de Adzanula. Y que
expresó lo que se resolvió en la
Concepcion debes Dichos de la Se
ñora en quanto es a conservar los
Pasos Majadas. Y Abordador = De
claran de Dichos Señores del Ayunta
miento =

Pasque Rovira
Fue dejados e

†

Dia 24 de Noviembre de mil setecientos ochenta
y siete Juntos y congregados los señores del Ayunt.^{to}
en su Sala Capitular que lo son el señor Joseph
Becer Alcalde, Juan Marques, y Joseph Obregon Reg.
Jaime Colomer Síndico Procurador General, Tosco
y Belles lugaz teniente de Alcalde, Juanquin Pitac
cho Síndico procurador del Comun, Pedro Pitach, y sebas
tian Juanes diputados, hauiendose Juntado para
fin o efecto de concederle a dicho Procurador en
facultad o poder para sacar a Vizcaya el ter
mino de la Villa de adzeneta, erto en Paros, Mallo
dar, Alcaldes y procuradores de Comuna, como y tambien
algun otra causa perteneciente a la Comuna, de unani
me consentimiento le conceden todar las Pracias
facultades y poderes para dichos fines, al dicho
Jaime Colomer Síndico Procurador General y de con
ari lo resolvieron mcllo pidieron por fee = y tertio
onio el que les di deque Centrico =

Gil del defacho

Cortejo y el infante d^o P^r de los dichos del
Ayuntamiento del lugar de villa de Canas
que estando en forma de Ayuntamiento los
rey Juan^o Bellos d^o de Guevara y
cruce y Pedro Cruce Reg^o y C^o d^o
val Minalles Cindico P^r d^o d^o y
Jaime Beltran Cindico Señorres
oficiales que componen el Ayuntamiento
en el presente año determinaron
unanimes y conforme, el que para
Joseph Molina Deputado de este
lugar a la villa de Alzamora y
dandole todo el poder cumplido
para el fin y efecto de recono-
cer Condes, Hacendados, Majadas
Haciendas y Cuanto se le ofreca

ala Comuna y por la verdad lo fize
mo yo arrebitamiento de otros
en la sala de oficinas de este Lugar
oydia primero de Octubre de mil
setecientos ochenta y ocho años-

Santiago Callejón

I. N. y P. = Año — 1787 —

Siuxa el Texme de la Villa
de Tlaltenango feta p. los
Mensajexs de la Señora
Culla. =

Majada de debanso }
el mas en Ostell }
term. de Adreneta }
En lo dia sis de setembre, el any
1787: los magnificos señores pri-
dichos y señores de la Gobernacion ó Thunresa de
Culla, á instancia, y requisicio de Miguel
Escrivá, y Josep Escrivá Alauador matoreve
del terme, y Vila de Adreneta segons lo me-
morial que estos presentaren, ó pasa-
ren á la Gobernacion, acaso: per Culla Pó Dels
Sindich, per Benasal Taume mixalles de
Batié, per Nativella Josep Sastre, per
Adreneta Parqual Royna, per Benafígos
Taume Domingo, per la terra de Besora Tauma
Colomer, y per Mardecanes Joseph Folch, al
aristancia de Joaquín Royna Regidor mayor
y precedit del Señor Joaquín Escrivá P. Ex
dianí de la sobredita Vila de Adreneta, abín
tervenció, y aristancia del Vicentino
Escrivá de Riba Sesena; Thavent piece
dit lo acostumnat jurament que presentaren
ditz sindichs Soene se habendo en ma,
y orden del expresident Joaquín Royna
Regidor, constituit que foren entama-
llada en ell la qual es de Herbarje, y esta
segona díu lo libro de Usuxa del terme de

Adrenera el any 1756, davant l'omas de
l'Orzell, oponí el remunerat Miquel Escriptor
y millor leporat que era Pavall el Dr.
Mas, vista la fita que d'hi lo libbre està al
cap d'amunt de dita Mallada junt al Bar
xanquet que designa lo expay de ella, y en
esta Partició de d'ós mas, y Mallada al primer
forcaller de la dita Mallada. Envers lo carr
de Vírabella, y en lo socostà a la madera
poyant amunt envers Vírabella se enco
tra la altra fita que era la matrícula d'hi
xa; Declararen d'ós sindicoy mensatger
estar la sobre dita Mallada sense perjudici
algu, y que no obstant de haver donat
terra la vila de Adrenera al solcavall
de dita Mallada a Josep Muxalles, no es
perjudicava d'esta, excepto que a la Crida
de dita Mallada a la part de Vírabella,
consideraren no haver suficient pasos
nella terra reparada a Muxalles, y les
terres del d'ós mas en l'Orzell, y per d'ós
motiu, estant recent lo d'ós Muxalles
se li lleva sense el d'ós pas, y Crida de
la Mallada una poca de terra encomprant

Oblacion

Mig. Excmo. y Rcpn. Exmo. Caballeros
Villa, Octo.
781- chile y Señor de la Villa de Alzamora a V. Mag.
ellos alde
Oruado el
unq. Men
cosa esta
Darse el
a Censo de
sonan prop
no tratado,
Pero el do
mismo. Ellos
pues cosa, han de darman, y quieren tanto ganados
como tierras, animales, y cargas, por los
victimas de los Siepp. de sucesos de tales con notable
pesadumbre, lo que no es justo, ni razonable pors. sus
tierras, propias, y que mucha gente las tienen
y q. se cultivadas, y ninguno les ha pasado perjuicio han
toda cosa, por causa, de haber dejado el paso donde
transitaba el refugio Minaret. En esta accion
a V. Mag. dice don de Mingo mandar al referido
Minaret, deje el paso correspondiente para transmitir
los ganados, y demás, como hasta aqui se han practicado
en el tiempo q. el Ayuntamiento de Alzamora le
venido las dichas tierras, y el dia q. en ellas oscaba
paseo q. centro de villa, y tamb. q. celebracion
por donde la dicha villa, los Siepp. del Ayuntamiento de
Alzamora, por los perjuicios q. se suelen, apercibido
y q. los Siepp. q. sin pedirle q. ninguna manzana se paga
ganado, de que el Ayuntamiento de Alzamora, se la haya ver
dado, pues siempre quedan los mismos perjuicios, y lo
que experimentan los Siepp. q. sin razón, justicia, y
causa.
Hacerlo q. Siepp. q. pueverte a V. Mag. q. se elige.

Sin de vint pares, y en compensació foren
anadits uns trenta, y cinquanta pares de terra
fond mes, ó menys al soldavall de la malla-
da, colocantle pera memòria una fita, y
també elipsos á la terra soli d'embocadura
pera mes ampliaria del pas per a senyal,
de forma que des de la d'afita posada al
sol davall de la malla, hasta la fita sobre
dita fita del cap d'arrunt que està al exterior
que del costat mas ben ossell queda, y ha de
quedar Mallada, y ambix d'ella, y á la
consonància d'una fita posada al fóllida-
vall, y á la altra part püs á la Clapira
ó en esta gravaren una Creu, y d'essa
ví amunt per la vora de la Clapira, y
se grava altra Creu á la consonància
de la fita d'una al exterior que està en
Ossell; En la qual conformitat fonda-se
lada d'una Mallada en Ossell.

D'alli los sobredits Sindics y mensatges
pasaren á la malla de la Barceta, à
instància y requisició dels mestres Picons,
la qual era herbafic, la qual està en lo Bar-
ranquet d'avant la foia del Cossollar

à la qual concurreden los dñs requerentes,
y també Joseph Saffont por sueldo del master
della dñta foja, y en repliques, y altercaciones
se passalo dia.=

Mallada
de la Bar-
ceta

6

Y despues en lo dia set de los matinées med, y amíj,
los abogados sindiclos y mensajeros en que exento el
mas el Pou de la Ribera ahor fexer m^t, y forma-
ren à la mateixa mallada de la Barceta, ahoz
concurrieron los matinées actos demandantes,
y el dñ Joseph Saffont, y altre^s Personas Ga-
maderos, y otros en rabi dñta mallada, y
vñr a que al dñ Saffont le havia venut la
Vía de Adrena en lo any 1781. segons Docu-
ment que exhibi, un trax de terra d^ed^e
les p^rtos que cõte la dñta Veruna d^e 1756, y
particularment de la que cõmencie entava
pasat lo Camí que vñra à la dñta Foja del Collar
en la Bancha de la Vila als soldados
en lo endret dñta Mallada designant lo p^r
t^r y amb^t d^ella, hasta la mateixa vora
el Barrancuet que està lamanada, y dñs
de lambit, ó eray d^ella, les quals p^rtos se
encontro levades permutiu de la tal vereda,
y lo matin^s Saffont confessá sinceramente el camí

ahon estava d'ista fta de los d'os vells & de
fons a la mallada, y descubriren clarament
los tres d'os terres se li venen en d'iamy, y havent
dit també a Faume Escriví del mas del Manxa-
nar, que señala ahon estava la d'isa fta que
señalava lo amb't d'isa malla de la Banzan-
ta, la posaren nova, y pujant mes ament
en ver lo Carrascal den Hebot, y travesar lo
Banzanquet sen portau mala sobre los
terres, pena designar la còrida de la Mal-
lada. - D'espres causaren los d'is s'ndichs,
y mensatjens a reconeixer lo Bras de Taga,
que quena del Pou de la riba a la s'ndica
Mallada de la Banzanta, y tant per la part
de los terres que es d'chueix del mas de
Fandos de d'is Joseph Escriví, y este suposá
en dell, com per la part d'ma Dzeta
que son del mas del d'is Pou de la riba, lo
donaren per suficient d'is Bras de Tagados,
y encontxaren la fta que exagera la d'isa fta
s'ndica del sol de Banzal de Joseph Escriví &
Andreu, y per ella la tingueren, y no obstant
que no nobaren al cap del Banzal la fta, &
contratxata que cosa d'isa fta, designant la fta

lo Camí ó Atagadorz queva à dita Mallada, y
contrafita, quela tierra d'el dñ Frñcisco no puy
dallo armes, hallaron empero altreja fta, y
contrafita, que expresa lo dñ Frñcisco Saffont que le
colocaren los Peritos de la Vila de Ademera,
anys atrás à temps, y quant anadiéren al
referit dñ Frñcisco el mas de Pandoz certapo
cio de Ferrero, y no obstant la dita anadió
y per causa de que lo meteix Saffont expri
sa quella terra ya de Santich, ó de temps
teriox se cultivava, los sobredits finichos
mentados reconqueren, y finqueren pe
ben posado dñ Frñcisco, y contrafita per qu
dar sufficient Atagadorz, com també dorare
per ben fonda altra fta que ya à vell
quince pares poch mes, ó menys mes amunt
à lavora dels materses terres que cultivel
dñ Frñcisco el mas de Pandoz, y à senguants
y finichos pares mes amunt pochmes, ó menys
Saren fta, y contrafita, y d'este falle am
on guerra a la Clapira, y peu de la Montaña
á riu Cux que ye prop de totxo gran
en una lluua plana, que es digne estatge
vada estel quan la Vila li anadi i dñ
Frñcisco, à presencia de qual quedé fta

lo pas, entrador, y ambit d'ista mallada de
la Sarcera per aquella part, manant als dits
ffn Escriví y a Safont no enroven en lo dí
post. =

Vallí pararen per ostentació dels matreros
Escríus a la mallada de Rodador, y la en
contraien sense més hid en les tres ffns.
q. La tembla. = Dominién p' à d'ista regoneis
enra, condemnant el dñ ffn Safont en una
quarta part de Cosses, y les altres tres qua-
tes parts als dñs ffns, y Miguel Escriví,
no obstant a les protestes de Safont y dñ
queno voléa pagar, les quals abromptá lo
dñ ffn Escriví per enter en Calisat d'ex-
còrro. De Safont. Yera que conste en lo
ex evenidor lo note y el infastado
y certificue. =

19
Pecat males fia 38

Any 1787 Continuació de l'escriptura del terme
de la Riba de l'Azeneta de passos
Mallades, y Zocadors. =

Any 1787 d'ich mil, Setcentos vuitanta, y set. A l'
expres consentiment, y voluntat de totes les Viles, y Llacs
de la Petita de Culla foren juntats, y congregats en
8.

lo Mas del Pont termé de la Vila de Adreneta
en lo dia de guy vint y sis de Novembre del se-
gundit any, de que los Síndichs de Benasal
y Regidorz de Benafíos com a Síndich, y el
present Escrivá de la Setena ya es constitui-
xer en dit Mas a dormir la nit del vint y
cinc del mateixos mes, y any, los Magnífics
Senyors Síndichs, y Mensatjers de dita Setena
a saber: Per la Vila de Culla Pasqual Gil
Regidor Segon de ella per ausència del major
y per no haver pogut asistir Pio Belles
Síndich, per estar som Pare oravemen illa-
lalt; Per Benasal, Jaume Míalles Batiste
Síndich; Per Isabellla Juseph la
font major Síndich; Per Adreneta Pasqual
Rovira Síndich; Per Benafíos Jaume Do-
mingo Regidor; Per la torre en Bocora
Jaume Colomer Síndich; Y per Ilaric Canes
Juseph Folch Síndich: Aixits de Joaqun
Rovira, y precedits de Joaqun Escrivá Senyor
Alcalde, y Regidor de la Vila de Adreneta,
a fi, y efecte de fer Vesura dels passos, Mallo-
des, Aborradors o Comuns de herbatge d'el
termé, a instància, y requesta de Ganaderos
y Corregir abusos, y perjuicis que se han ca-

sionat per los Apuntamens de la dita vila
de Adreneta en repartir terra a sos vecins
perjudicant segons se suposa los Acordades,
pasos y Mallades, en contravenció de les ordi-
nacions y disposicions estatutaries de la Se-
tena; En sens ab mi Vicent Moles Escriuà
de la present regoneada, y Setena, prestaren
jurament de bene se habendo, segons costum
en ma, y poder del dit Repidor de Adreneta
en presencia del dit Senor Alcalde, per ante
mi lo present Escriuà a Deu Nostre Senor,
y una senyal de Creu de portar se be, y de cal-
ment en lo tocant a la present Vesuna, y sen-
se fer farr en quant los siga possible a per
sona alguna en conservacio dels derets de esta
Setena, y thinensa, lo qual practicaren en la
Masia de Montardid, ahors se constituiran des-
de la dita Masada del Pont, assistint per fi-
tador Joseph Bextian Pirom de Adreneta, la
qual Masia encontraera enruinada, y sense
ayua, y atento que no està fitada, y q. la vila
de Adreneta a donat terra hasta el terme de
Culla a Christofol Juan del mas de la vila, segons
este dice, pues se encontrava present, desde la

terra Vella de la heretat. d' Vicent Juan son
Pare, salvant Basa, y Aragadors; Per aço fosa
fitat lo ambit de dita Basa comprensiv de se
danta pases gravant. Creus, que la primera
la feren, y está en una Roca Roja arenisca
baix lo tossal de Montardit que trae la umbra
al terme de Culla, y à la altra part de dita
Basa en una Roca de la Sípleta feren una
Creu que trae à Culla, y Adreneta, que desig
nen dita amplària, o ambit que es per la part
de Adreneta, y resoloceren dits Sindicis, y Men
satgers deixen per sa part la Vila de Culla
la mateixa amplària. I de allí anaren se
guint cap el Alguer del mas de Centelles, o illa
de Meanes que es de Jaume Fuster de Adreneta
y fitaren lo Asegador de Herbatje desde dita
Basa al Alguer collet avall fentlo de seixan
ta pases de ample, y per aclaricià feren d'
Creus una à cada marçant avall per da
munt del Maset de Theresa Rustina muller
que forch de Batiste Belles de Manuel de
les Olives de Culla, à docentes pases mes
avall de les antecedents, feren altres dos Creus
en lo fil del Collet emparellades, y a seixanta

pases de la una a la otra; I prossequint dit Ascador a descentes pases girant a ma dreta per damunt dels Canalsos terra antes de Tusech Agustina y al present de la mateixa vila de Belles, que havia casada en segones nubies en Evaristo Agut, en la Embrieta, y en lo Racó de dita heretat en los Roques mes prop, deixaren una Creu, y a la Consonancia, y distància de descentes pases altra Creu, que designen lo ample per allí del Ascador per ser terra aspra, y montuosa; I prossequint avant per damunt de dita heretat, y arribar a Descentes pases de distància deixaren dos Creus, una dalt, y altra baix, y esta està dins les terres hermíticas de dita vila, o mullet de Agut, reduintse lo Ascador de una a altra Creu a quarenta, y cinquanta pasos: I no obstant que a la dita mullet de Agut se li lleva un trast de terra de poca entitat, se li compense mes avant, o compensaria en lo Racó que fa la heretat: I prossequint dit Ascador rodant per damunt de dita heretat, lo qual va, y ha de anar pen entre la mateixa heretat, y la Sot de Pasqual Agut qui està present a esta fitada, a docentes pasos dos Creus, y contracreus, y hasta elles serà la dita heretat de la mullet del Sobredit Evaristo Agut, y de allí va tota la llometa ^{+ enves} avall del dit Al

pub del Mas de Contelles, ara dit de Meancs de
Jaume Fuster, ya quatescentes pases dos Creus una
à cada ma tenint sempre el amplaria lo Asga
dos Seixanta pases; excepto lo de sobre les terres
de la dita muller de Agut segons desupex va ex-
pluat; I prosseguint avall arribaren al Aloup,
y encontrenent les fites que sité la Segura del any
1756, feta, y authenticada per lo difunt Thomas
Moles Escrivà mom Pare, y Senyor (que de Dev-
ore), una de les quals fites està à unes qua-
ranta pases del dit Aloup, y ans de arribar à ell
y al Costad, ya contrafita, aquella designa la en-
trada de la Rambla avall, y la contrafita sen-
la lo Camí que yarie fitat que va de Adreneta
à la Torre del Besora, segons se evidència del
Llibre Capatio de la Vila de Adreneta, que enton-
ces se presentà que dona la heretad de dit Mas
de Contelles que arriba hasta el terme de Culla,
ya Cent pases en vez Montllat, ya la voxà, o
prob del Camí Real, travaren una Creu pe-
xa amplaria dels braços de Asagador, que la hu-
va à la Cova de la Edra, ara del Robol, I pro-
seguint avall à la Rambla, trobaren la fita, y
contrafita que cite la voxà passada authori-
zada per Berthomeu Mallol Escrivà en lo any
1767, que presentà pera govern lo Regidor

de Adzeneta, la qual fita està baixan Camí de
la Rambla, y també la Contaufita al Cap d'ella
à Cent, quatuor passos, que la fita designa à la altra
fita, y la Contaufita designa com lo dit Camí Aso
gador va Rambla avall, ya la part de la Ram-
bla en lo endret de la fita, y contaufita se encon-
traren les tres fites velles expresaades en dita
Vesuna pasada del Barranquet que baixa de
la Roca de la Miloca en avall, que segons diu la
Vesuna pasada ja à la de mes amunt un Molló,
ya la mateixa ma baixan Rambla avall à la
ma dreta en un puntalet trobarens altra fita
que done la Vesuna pasada, ya la altra part
de la ma Esquerra en lo mateix endret ne tro-
barens altra, y mes avall endret de la hora à la
ma esquerra en lo Bancalet à la voxa del
torrex à Cent, vint passos de la antecedent, tro-
barens la fita nova que expresa la Vesuna pa-
sada, ya la dreta al mateix torrex trobarens
una fita Vella, y mes avall à la mateixa mo-
dreta, trobarens la fita posarens nova en la
Vesuna pasada yantes de arribar al Corral
à los Seixanta passos d'ell trobarens la fita gran
que cire la Vesuna pasada; Iquan foren en
lo endret del dit Corral de la mateixa Masada

dita de Centelles, per no trobar la fita que cite
la Vesuna pasada davant del Condal al Canto
de baix, la posaren nova à presència, y asisten-
cia del mateix Jaume Fuster; Y de allí anant per
la altra part de la Rambla, y devés lo dit Alguer
trobaran la fita que cite la Vesuna pasada à
les Doyentes pases mes avall de la fita que
cite la Vesuna pasada davant la herxa de la
Casa de dita Masada à la voxa del texer,
y mes avall trobaran la Creu de Tint à un
Cantal grós que cite la Vesuna pasada haver
renovat, y trobaran la fita vella que done la
Vesuna pasada; Y prosseguint avall à la ma-
teixa ma esquerra, trobaran la altra fita
vella contenuda en la Vesuna pasada, y à la
altra part de la ma dreta pasada la Ram-
bla à cosa de deu pases trobaran un fitó
vella junt al Camí que va à la Vila de
Culla que done la Vesuna pasada, y anant
seguin dit Camí al sol de la Foya del Mas de
la Vila que posseïen Juseph, y Vicent Juan,
y ana este, y el fill de aquell à la ma dreta
trobaran una fita vella que designa la pineda
el Sogrador que va al Poo de la Pica, lo qual
Poo està en terme de Culla; Y de allí tornaren

à la altra part de la Rambla davall lo Camí
que va à Culla en la volta, aqo es, à mitat vol-
ta en lo endret de la fita que està al sol de la
Foya de d'is Juans, y antes de la Riba, trobaren la
fita, y contagiada dona la Vesuna passada al the-
nor de les altres; Y de allí píre lo dit Camí de
ves lo dit Pov de la Pica: Y per motiu de que à
ma esquerra, de la Era del mas de Contelles en
avall se advertixien des fites que els faltava e
à cada una una filola, posaren les dos filoles,
y de allí senanaren à dormir al Mas del Pont.
Porsea vero dia vint y set dels sobredicts mes, y any,
los capresats Simórichs, y Mensatjers viqueren el
mas del Pont à hor ferent dit, y se constituirien
altra vegada à la mateixa pína del dit Camí,
en ver lo Pov de la Pica, y passada la Ramblella
à la part de la dreta trobaren la fita que expresa
la Vesuna passada al sol de la vinya de Tuseph
Juan del mas de la Riba al tenor de la de la
Esquerra que està en la heretad del Mas de
Pardo; Y mes avant à la ma dreta trobaren la
fita raseta al tenor de la antecedent à la pu-
jada de la antecedent, y al mateix tenor à la ma
Esquerra trobaren la altra fita que es diu nova
en la Vesuna passada; Y mes amunt à la ma die

ta alt en lo Collet trobaren la Creu en una Ro-
queta parda que s'ha la Vesuna pasada expressant
havense renovat, com, y també el Mollo que està
iunt à ella, y en lo mateix endret à la ma esquerre
trobaren la fita que pegaren nova en la Vesuna
pasada; Y de allí puixava dit Camí tot Collet a-
munt al dit Pou de la Pica erent tot antuixa y
terra de herbatge, y per este motiu en les Vesu-
nes pasades no hi posaren fites; Pero troqueren
à be los dits Síndichs, y Mensatgers fitar lo Asesa-
dor de la dita Creu del Mollo de la part dreta en
amunt tot Collet amunt, per si la vila de Aire
neta vol donar, y repartir terra si acas la té
en aquell districte, y per lo que convinça en lo
venidero y depués Claritat feran lo Assegador &
Assegador }

Seixanta pasos de ample de este modo: Que a do-
centes pasos de la dita Creu, ne feran altres de
emparellades, ó una à cada ma; Ya allos de-
centes pasos altres dos senals distintas lo
dit Assegador, aco es Creu à la Esquerre y fita à
la ma dreta; Ya allos doscentes pasos altres
de Creus; Y prosseguint dit Assegador, a des-
centes pasos de dites Creus encontraien à la
ma dreta una fita Vella, ya la ma esquerre à la
correspondencia gravaren una Creu à distancia de

9

Sexanta pases; Y prosseguint amunt a Doscents
pases gravaren dos Creus una a cada ma; Y pro-
seguint amunt a Cinquanta pases pujant amunt
a ma esquerra foren una Creu consonant a la
fita Vella que es troba a la dreta, que es mani-
festa sex de les terres de la Masada de la Casa
en Lluna; Y prosseguint amunt a Doscents pases
gravaren altres dos Creus una a cada ma en
vista del Fumero; Y prosseguint amunt algo a la
dreta per davall la heretat de Vicent Muxalles
de la Casa en Lluna que antes era de Simó
Juanés segons se manifesta. Y diué, a dos-
cents pases gravaren altres dos Creus; Y prose-
guint per davall la mateixa heretat de dit
Muxalles antes de Simó a Doscents pases fe-
ren una Creu a la madaixa, ya la esquerra es-
ta la fita de dita heretat antes de Simó, y vui-
de Muxalles que estan quasi en lo Collot o topal
del Fumero y de allí va dit Ascopador al terme de
Culla. =

Fumero

Y de allí los dits Sindicis y Mensatgers se entor-
naren per lo mateix Ascopader avall a mirar
les dos Mallades del Fumero que son de Heròatic
y les trobaren ben tractades, y present Carles Erqui,

de Benifícos poseedor de una heretat immediata
que ya format com un Maset, se regonegaren la
Creu, y fita que conté la vesuna passada que diu
que la Creu la trobaren en un Cantal gros que
está à la Soca de una Olivera davall la Cova
mes baixa al cap de la heretat que antes era
de Berthomeu Segura, y al temps de la dita ve-
suna passada de Vicent Rovira de Benifícos,
la qual Creu entoncs se renovà; I passant al
Cap de la heretat de Diego Albert, antes de An-
toni Ivanés, y ana dels hereus de dit Diego,
trobaren la fita vella done la vesuna passada
davall de una Olivera grossa que està devés
lo Riu de Monlló, y trobaren també la Creu
damunt de ditta fita que renovaren en la ve-
suna passada, y entre esta fita, y la Creu del
Cantal de la Soca de la Olivera del Cap
de la heretat de dit Rovira de Benifícos
entre dos Oliveres que es troben en lo mig de
la fita, y Creu, trocaren en un Cantal la Creu
que renovaren en la vesuna passada, designant
que la Olivera mes alta està en lo Patí de la
ditta Mallada, y la mes baixa resta en la her-
tat de dit Diego Albert, o sos hereus, designant
que dites Creus, y fita senalen lo ambit y entaa

dos de dites Mallades; Y estant present lo dit
Carlos Escriví, se li feu Canzech de no havense ten-
gut á lo disposit, y ordenat en la Sesura passada
que es feu en lo añy 1767, en que per havex
se li encontrat que sembrava uns Bancals á la
cuidá de dites Mallades en ver lo Mas de la Casa
en luna per baix la Singla, y per asó entonces
se feren tres Creus pera que no Cultivás el
elles en amunt, á lo qual dije lo dit Escriví
que no se li feu saber; Y vist lo terreno, y res-
pecte á que per dalt la Roca del percaix del
Foueral del Mateix Carlos Escriví los pareques
puesto competent, y bastante pera cuidá al gana-
do de la Vila de Montuxa desde les schues
terres á les dites Mallades, y que no servis
de obstacle, inconvenient, ni embarazar algu en q.^e
la Secretat del dit Carlos Escriví puide hasta la
Roca porque es poch lo terreno que ya inter-
medi, o entremés, sobre lo qual ya troqueren
conferencies los Síndichs, y Mensatjers en lo so-
bredit añy com se advertíus en la Sesura pa-
sada, respecte á que la Vila de Adreneta te do-
nat á Juseph Gil un terç de terra damunt la dita
Roca, y que no obstant los pareques suficient lo
contrادر á les dites Mallades de Roca á Roca

per ditz xahó fong concordad en lo dit Carlos
Escríp, à presencia de Francisco Ventura fili ditz
Viuça al present Paralitica, que la heretat de Es-
críp torné à ser hasta la Roca, en la que ya
creus de quant se li concedí per la Vila, y que
6083 done des liuxes bona moneda pera gastos de
la Setena, y que pera la mes comoda eixida
del Lando de Ventura, y successors, se pravaís
com en efecte es grava una Creu al Cap de
la Roca de la heretat de Escríp, restant desde
ella hasta la terra de Gil eixida, y entraba
de Ventura, y que ni à Gil se li pugue afirix
de la parat, y señals de la terra enavall, ni
es pugue afirix de la Roca de sobre la terra
de Escríp en amunt, pues queda, y ha de que
dar pera eixida de les Malledes, y també de
alli hasta el dit Pasadizo nova, y ultimament
fitat, y porque son dos Malledes, y necesiten
de bon territori per ser montuos, resolqueren
ditz Síndics, y Monsatjers que de la heretat de
Gil, y señals de la terra de Escríp en amunt hasta
la heretat antes nomenada de Vicent Miralles de la
Casa en lliuna, reste pera ampolles de les Malledes
y Bestars; Pero el síndic de Treneta no convinguí
en lo ampollo, y protestá, y los demés contra protesta

302} xem. I per quant se li verifíca al dit Joseph Gil,
haver mudat la fita y contrafita de la terra li
donà la Vila del Canto que deixà esta poca ciú-
da de dits Mallades lo multaren en trenta sevs
pera pasto de la present Vesuna, y de allí en tot
Nit} naren a dormir al Mas del Pont. =

Cova Llonga

Despues en lo dia 28 dels mateixos mes y anys d'a-
querons del mas del Pont a hon feren nit y ana-
ren a mirar y respondieren la Mallada de la Cova
Llonga, la qual per lo semblant es de herbatje
y per tal se titula, y no obstant de haver donat
la Vila de Adreneta ha Christofol Juan un dia's
de terra desde la Roca de la Mallada en amunt,
los pareguen desimulable, de forma, que quedant
de la Roca y seguida de ella de Cap a Cap hasta
el Rio de Monlló pera entrada, y clauda ambit,
y Mallada, com d'axi forch acordat per dits siñ
dichs y Mensatgers, la donaren estos per ben dac
tada y conservada: I pera demonstració de la ciú-
da a la part de baix en un puntalet a trenta
pases de aqes fites velles de la heretat dels he
reus de Joseph Zvanes, gravaren una Creu en
lo mateix fil del Collet. =

Cova Monferrexa

I de allí pasaren part dels dits siñorichs a veure

la Cova Monferroxa, y la donaren per seu dada,
y sense perjuici alquí, la qual es de heretaje.
Y de dita Cova va lo Alcagador per entae ta heretat
dels hereus de Túroch. Segura, y de Cristófol Barberá,
lo qual deixa la Vila de Seixanta pases de
ample, segons relació de Manuel Juxalles del s.
Mas el Pont, pera transitar los ganados al riu
den Portoles. =

El Riu den Portoles.

Y des de allí los dits Síndics, y Mensatgers amassén
al Riu den Portoles que es Mallada de Heretaje,
y deixit lo Llibre de la vinya Ueruca de Benito
meu Mallol del sobredit any 1767, y amassén à
reconeixer les fites de la heretat vella de Nadal
Juxalles, y vui dels hereus de Joaquín Juxalles,
y quant foren al sol del Bancal del Focall del
Riu dels dits hereus en lo Alcagador que passa
al Coll de Matella per lo Camí de Heretaje do-
taren dos fites belles donec la Ueruca passada
à la entada del Bancal, y la altra à la ciúda,
la una al tenor de la altra, pero en mig de les
fites del Bancal se n'en conxà una altra fent
goch en les sobredites que cise la Ueruca pa-
sada. Y en atenció à que en estos anys pasats
la Vila de Toreneta donà à Joaquín Roig y Túroch
safont un xoj de terra en lo ambid que ya de dita
heretat dels Juxalles, o fites sobredites hasta lo Riu

de Montlló impedint lo transit del ganaderos desde
lo Focall a la Massada sobre dita; Per aso fita
ien pas, y Asasador de trenta pases de ample
per entie la expresa heretat dels Miralles
y terres novament reparades a Roig, y Lafont
de este modo. Que a docentes pases de la punta
de la terra novesa part de dalt fixaren una fi-
ta; Mes avant a cent i vint pases altra, Mes
avant a cent, i vint pases altra al mateix nuell
de la fita del Cap del Bancal, o ciudada de la here-
tad vella dels dits heretats dels Miralles; Y de allí
gire a ma esquerra formant revago peria mon-
tar al dit Racó del Portoles, ya quaranta qua-
tre pases de distancia de dita fita ferien una
Creu en una Roqueta raseta davall lo Camí;
Declarant que los dits heretats nous no cul-
ven de dites fites, y Creu ens amunt baixa les pe-
nes corresponens; y que los dits Roig y Lafont
paguen a saber: Roig deu Jous de pena, Lafont
quatze Llunes, y que alsors la collita pendent:
1083 de allí munte Montaña amunt al dit Racó del
Portoles, y no obstant de que la Veruna passada
en el dit any 1767 diu que encontraren la fita y la
Creu de la Soca del Villar, solo encontraren
dits sindicis, y mensatgers la fita, pero la Creu

no fong encontada: Y lo Juxat en respecte
de la fitada feta en les terres de Roig y Safont
dijo que si no era fregador de Setena, no conve-
nia en lo practicat, y que protestava, y los dits
set Mensatgers continxeran protestaren = Y pera ~~la~~
~~ciudat~~ y distintiu de la Mallada el sobredit Prac-
tic en Portoles, y en motiu de que la villa de Ro-
zeneta a donat sobre ella a Josep Barberà
y Silvestre, un terç de terra, los paregué no ferse
perjui, y fitaren la expressada Mallada ab Creus
que la circunixeren per dalt, aso es, al tenor de
~~la Texxa~~ de la terra de Barberà gravaren dos
altres Creus, quedant en mig de estos la Creu
de la terra de Barberà, de conformitat que la
terra de este no ha de baixar de les dites Creus.
Lo que fong practicat a presencia del mateix
Barberà: Y la ciudat de la dita Mallada seria
en ver lo assegador Real del Coll de Matella que
es deuen deixar sesenta pases de ampliaua.
Y sen tornaren per lo mateix puesto, oera hon-
entaren a la dita Mallada, y quant foren en lo
Collet en vista del Riu de Monlló, y en endret
de la Vina, y heretat dels mateixos herers de Ro-
zeneta, a ma esquerra en lo Cap del Ca-
nal, et prop del percurat de la terra que la villa

donà á Francisco Rovira, feren dos Creus pera
distincionar lo trax de Camí en ver la Cova de la
Monferrera que á de ser veyore de Seixanta pa-
ses, y la altra Creu manifeste lo altre trax ante-
rior que á de fer Cap al Ullastre de la Bragada,
que es Mallada de heróatje, les quals dos Creus
están á distancia de quaranta una pases de
una fita que se encontra antiga sobre les Ro-
ques de la dita heretat dels dits heretos de Pua
quin Muralles, de modo que de les Creus á la
dita fita antiga serà lo Ascador Piometà avall
en ver lo dit Ullastre de la Bragada, y en passar
y Cruzar lo Camí de davall la Piometà á de
anar (sols que antes de arriolar al Camí sobre
dit à ma esquerra á la baixadeta encontaren
una fita vella que digne Lleó Muralles Pastor
ser del Ascador, ya la altra ma á Cincuenta
pases se encontra altra) y Cruzat lo Camí cui-
xant per amunt al tosal del Avenç donarem
lo Ascador per la vora de la hereta del dit Tu-
seph Lafont que ya dos Creus, y puixam amunt
se encontra á la ma esquerra altra Creu vella
la qual renovarem; Y prosseguint amunt lo tosal
amunt al costat de la Barraca dels tots la qual
quede á la ma esquerra feren una Creu á la ma-
teida ma esquerra distant de la Vella Sant, Cinc

quanta pases, y a la altra ma dieta al mateix
tenor sen gravá altra, esent ya lo Assegador al
tra vegada de Seidanta pases d'amplie; Y en
alli va tot lo fi del collet avall, y a descentes
pases se gravaren dos Creus una a cada ma
I proseguint avall a altres Descentes pases a
ma dieta se gravá altra Creu, y a la esque
rra se posá una fita a cosa de sis pases
del Riu, tenint de amplaria lo Assegador Sei
danta pases; I travessat lo Riu ha de anar
Barranquet amunt tot Canalíet amunt
en la mateixa amplaria, y per ente les ter
res de Josep Campos de Bechthomeu, y de Ju
sep Escriu de Jaume hasta la dita Mallada
del Ullastre de la Braquada; I se na maren
Nit} a dormir al mas del Pont. =

Brasos del Postea vero. Lo dia vint y nov dels mateixos
Calsinor} mes, y any, los dits Sindichs, y Mensatjers,
siqueren del mas del Pont aton feren Nit,
y anaren a mirar, y respondieren los braços
del Assegador del Calsinor, y es constitucion
en lo fiscal dels dits Rius de Vilomlo, y del que
baix de Azeneta, y antes donaren per ben tac
tada la Cova del Pont: Y de alli anaren a la
Mallada de la Marquesa, y observaren que la
Cova se ha deixat, y en lo tocant al ambit

la donaren per ben tractada; Y de allí mira
ren lo Escopador que ix de la Marquesa, y
empenqueren a respondrelo, lo qual passa a
la Selleta del Mas de Tais, dit ara lo mas del
Pont, y va la Rambla amunt de la Mallada del
Rodegador, y pujant ben amunt, y estant en lo
sol de la Vinya de la heretat de la Viuda, y he
ren de Juan Muxalles del Pont antes, troba
ren la fita, y contrafita que expresa la Sesu
ra del dit any 1756, la fita designa la her
etat, y la contrafita lo Escopador, y mes avant
en lo sol de la Sotl que antes cre de Molí
nez, y al temps de la dita Vesura de Joseph
Sobsona, y de Antoni Comes, a la mà esquerda
dibaren la fita vella expressada en dita ve
sura, y mes avant al sol de la heretat de
la dita Viuda de Juan Muxalles antes, y tems
de la Vesura del dit Frances del Pont, dibra
ren la fita nova expressada en la mateixa
Vesura. Ta la mà dreta en la heretat del
Maset que antes cre en Sabera, y a tems
de la dita Vesura del mateix Frances Mu
xalles del Pont, ans de apelgar al Regall, ya
quaranta, y cinch pasos de ell, lo qual Regall

ve del Poo Nov, trobaren dins de uns Cossolls gran
la fita que dóna la dita Vesuna. I passat dit
Repall al sol de la heretad antes de Joseph Ro-
vira, y despues de sos hereus, trobaren la fita
velha expresa en la dita Vesuna. Y en seguida
al mateix tenor de la fita passada per no
trobar la que cajonera dita Vesuna estau
à les Cent, y trenta pases poc mes humens
lai posaren nova. Y mes avant al Canto
de la Sont que antes cre de Gabriel Mir
les despues de la Viuda, y hereus de Juan
Miralles, y mes despues de Frances Miralles
del Pont encontarien la fita, y contrafita, y
creu que feren nova en la dita Vesuna à les
Salteretes del endret del mas del Pont, desig-
nant lo Peyró lo dit Escopador, y el bras
de la Creu com lo dit Escopador pina al
Bustal de na Janalda. Y arribats à dit pu
esto, y Creu que explique Peyró, encontarien
que no obstant que la Vesuna del any 1756
leva à Frances Miralles del Pont un tres
de terra, o heretad que la Vila de Adreneta
li havié establetit en lo mix de la guàrdia
el dit Escopador manantli no treballas, y
que pagás trenta sous de pena, y en tot, y

en ducó així los dits Síndics y mensatgers en
contareni que a Romualdo Guixalles Sensillo de Cox fill
el dit Guixalles en lo any mes proxim pasat 1786,
se li torná a donar per la vila d'Ulldebeneta lo suo
de terra, pero no ostant la dita concesió de la vila,
perque a dits Síndics y mensatgers que neste lo
fegader prov competent, y vinseren en Salvaxili-
a ditz terra, y donaria per ben concedida per la
vila al dit Romualdo, y resolqueren que el ditz
gabor vaxa per davall de la ditz terra nova-
ment concedida, y a quatzescents pases de la
fita posada enó, ne posaren fita, y contrafita
a la vora de ditz terra, que la fita señale el
dit fegader, y la contrafita señale la cruxada
al Bustal d'en Analda, o Axanda; i se
quint per la mateixa maredret, y rodant dit
tio de terra a Setanta, y vuit pases ya una
fita desündant ditz terra, ya altres Setanta
y vuit pases, alada, señalant ditz cruxada al
expressat Bustal, y també ya contrafita que
zre esta al Pou Nou, y anant avanç en vez
lo dit Bustal, cobrarei a les Cincuenta, y cinc
bases de les fites velles, la fita que dona la ditz
veruxa, la qual fita tixa al Bustal d'en An-
alda, y a la alada part de la maredret en
la heretat que antes cre el Centelles des

pues de Jaume Fuster, trobaron la fita y con-
trafita expresada en dita Ursula, la fita tira
al dit Bustal, y la contrafita a la Cova Lle-
nosa, y a la Selleta del Mas del Pont, mes avant
al Cap d'la heretat de Centelles despues de
Jaume Fuster trobaron la fita vella expresada
en dita Ursula, y mes avant a la m'a dreta
damunt del Pas que entra pera anar al Pou
Nov trobaron la fita expresada en dita Uc-
sula al tenor de la fita de la altra m'a tirant
amunt a la mateixa m'a dreta a les Cent, y
divuit pases encontraren la fita que es posa
en dita Ursula, y al mateix tenor a la m'a es-
querda a Conquanta pases de ambit trobaron
la fita expresada en dita Ursula, y a la ma-
teixa m'a a la voza de la Malla del toalet tro-
baron la fita que donc la dita Ursula, y a la
m'a dreta a Seixanta pases de la vinya, troba-
ron la fita expresada en dita Ursula, y des de
allí hasta el dit Bustal sense Mallada res-
te tot terra de herbatje. I donaren per vist lo
pou nov per tenir relació de no haver perjudic
ni deturment alau, y estar ben tractat, y de allí
sen tornaren avall al mateix Aragador de her-
batje que ix de la Mallada de la Marquesa
y munte la Rambla amunt a la Cova Lle-

donera, y al sol del Asegador que ix del Bustal
de na Arnalda, trobaren la fita vella expresaada
en dita Vesura, y mes avant al sol de la Mallada
Lledonera, y de la rompuda antes de Tavme Falco,
despues de Pere Pardo, y à tems de la Vesura de
Mariano Agustina, trobaren la fita, y contrafita
expresaada en dita Vesura, la fita desçona lo
Cami que puja de la Mallada de la Marquesa,
y la contrafita desçona com la Sot no passa d'allí
avant, y la entriada de la Mallada Lledonera,
y passada la dita Mallada à la voxa del Cami
que va de Adreneta à la torre de Besora,
trobaren la fita vella que exprese la Vesura
passada, y à la altra part à la mà esquerra
damunt dita Mallada à la voxa de la heretat
que antes cre de Pere Pardo, y cui de Maria
no toquen per no trobar la fita, y contra
fita que exprese la Vesura passada desçon-
nant lo ambit de la dita Mallada, les posaren
noves, à presencia de Mariano Agustina; Y
mes avant en lo Bancal del dit Pere Pardo
y despues de Mariano trobaren la fita vella ex-
presada en dita Vesura, y desde allí puja lo dit
Cami à la sellota del mas del Pont antes de

Ayí tot Collet amunt finia el Pov de la Pica
que exprese la dita Vesuna sex tot antiuixá, y
terra de herbatjé, que noi trobaren ninguna fita,
y que ni ménos ní posarem. = Y per quant la fita
de Adreneta á donat á Joseph Muxalles de Manuel
del mas del Pont vrtuos de terra en mig del pas
Cova del Pont } de entrada, y ciuda de la dita Cova d'Uledonera, lo
Pont } qual no está encara reduit á Cultiv, declara
ren que no ho cultive pues es perjudicjal, y de
alli se encaminaren en ver la Cova del Pont, y
per tñore noscia de no haver perjui algú sen
entrador } tornaren, y al entrador de la Baseta del mas del
de la Baseta } Baseta del mas del
ta del mas } Pont per no trobar les fites capovesades en dita
el Pont } Vesuna posaren al Canto de baix fita, y contra
fita, y dalt del Entrador una fita, la qual Ba-
seta es de herbatjé, y trobaren la fita vella que
capovese la Vesuna, y les altres dos en la rovada
de dita Baseta (be que antes de arribar á la
cra á ma dreta ne posaren una nova al te-
nor de la vella de la Esquerda) y una contra
fita que la fita y contrafita està á setze pa-
ses de dita Masada designant lo Pati de dita
Baseta deixant lo fruit de les Oliveres franch
pera el Aros de dita Masada. Y despues tornaren

Aregador
nou des de
la Selleta
d'Almajar
Pont al
Pov de la
Pica.

à la Selleta del mas del Pont pera donar el dia
da per allí lo Collet amunt al Pov de la Pica ter
me de Culla, emprenentlo de la fita de la vora, y
part exeta del Camí Real, la qual fita es del Ase
gador de la Cova del Pont hasta la Creu de les ter
res novices del dit Mariano Agustina que estan
sobre lo Camí, la qual Creu està à distància
de Seixanta y cinch pases de la expressada fita
principiant, o continuant cap a la dreta lo Aregador des de
dita Selleta enver lo dit Pov de la pica, y vallo
meta amunt per la vora de dites terres de
Agustina, y à dojentes pases se encontaren
dos Creus del mateix Agustina, y à la consonan
cia à ma esquerra gravaren una Creu, y de
esta à les altres dos ja de ample pera Arega
dos Seixanta pases, y de allí enamunt per re
lació del dit Prom fitador se feu lo Aregador de
cote modo: Que pujant amunt à quatrcents
pases grava altres dos Creus una à cada mà,
quedant la mateixa amplària; y pujant amunt
à altres quatrcents pases grava altres dos
Creus una à cada mà; Y pujant amunt à dos
centes pases està la Creu de la heretat de la Ma
rada de la Casa en lluna, designant lo Aregador

9

dox, y a la ma esquerra à la consonància feu
altra Creu; y pujant per amunt à doscentes
pases ma esquerra estan les dos Creus de les
terres de han. Ventura Fadri del Fumero, y a
la dreta à la consonància grava altra Creu;
Y pujant amunt à Cinchcentes pases gravà
dos Creus una à cada maa, y de allí va a les
Masades del Fumero, y de elles al dit Pou de la
Nta Pica, y de allí à dormir almas del Pont. =

Despues en lo dia trenta de Nembre dels
dits mes, y any los sacerdots Víduo y Mensatjero dí
querent del dit Mas del Pont, y anaren à Mira al Mas
de la Silla, y desde allí pujaren al Mas de la Casa en
Liuna que es de Mr Juseph y de Vicent Muralles,
y emforqueren à més, y respondéixer lo fiscador
que ix del Pou de la Pica terme de Culla
y encontaren la primera fita que conté la Sesu
ra passada à la parício del terme de Culla en lo
enclot de la Selleta de sobre lo dit Mas, y per no
trobar la fita de baix en lo enclot de la dita Se
lleta, la pesaren nova en lo unclot de una pa
ret antiga, estant presens los sacerdots M^r Ju
seph, y Vicent Muralles; Y de la una fita a la al
tra es la amplaria de lo fiscador, Y declararen

los dits Sonorhs y Mensatjers que la Vila de Culla
deu deixar desde allí al Pou de la Pica camí de
Herbatje obert de Seixanta pases de ample; Y con-
tinuant per damunt dels Bancals del dit Mas de
la Casa en Lluna, y presens los dits M^r. Joseph,
y Vicent Miralles, al tenor de la fita novament
posada, a trescentes pases se encontia la altra
fita vella donde la Vesura posada, y al tenor
de ella, y distància de Seixanta pases dalt a
la m^a esquerra gravaren una Creu pera ma-
nifestar lo Ascador. Y prosseguint per damunt
dits Bancals fent Ascador de Seixanta pases,
no encontraren la fita del Raco del olivar de
la Casa en Lluna, o de son enclot antes de en-
trar en la heretat de Joseph Gil, a la vora del
Bancal, y per asó la posaren nova a distan-
cia de doscentes pases de la antecedent sobre
lo dit Rincó, o Bancal, y a la consonancia
dalt a distància de Seixanta pases que que-
den de Ascador feren una Creu, Y no trobaron
se la Creu de la pedra Roisca que cite la
Vesura, y adventinse al pareixer en una
pedra de dita qualitat un Clotet com dant a
entendre que havie allí Creu, la feren allí

y à la consonàcia dalt ma esquerra decidant
Seixanta pases de l'escudor, feren alta Creu;
però reponerent lo Collet de mes avant se encon-
tra la fita Vella que diuen les Ursures no ha-
verse encontat, y à la consonàcia, y ma esque-
rra al cals de la paxet en una Roca tapada
ca, y blanca gravaren una Creu en una terra
que la Vila donà estos anys atès al dit Vi-
cent Miralles Cy per la fita del Rincó del Cendret
el Oliver, y vora del Barral Nevada, uns
tunets de terra en arrixe d'ella, y resto
de terra concedida per la Vila, multaren al dit
Vicent Miralles en seixanta sous) y encontra-
ren les dos Creus de mes avall que cite la
Ursura passada que señalen lo Escudor, y am-
pliaria de les seixanta pases poch mes, o més
I per no trobar la fita que expresa la Ursura
passada à ma esquerra baixant en ver lo fi-
gural del Ras de la Vila en mitj del Bancal
la posaren nova à la vora del penya del dit
Bancal; I per no trobar tampoch la Creu de la ma-
teixa ma de pasat lo Bancal, y vora d'ell, y del
Caminet en lo viso del sobredit Figural, la feren
nova; I encontraren la Creu que cite la Ursura pas-

sada en lo endret de la heretat del Maset d'
Joseph Gil à ma dicta al baixar del Collet, y de
ella, pujant lo Aregader, se creava este en la
fita que cite la Vesuna estan á les Cost pases
el endret del mas de la Vila per damunt lo fi-
querol, la qual fita no fonsch encontada, ni la
~~buscanen~~, pero mes avant trobaren la fita de
damunt lo Casalici' del mas de l'Asila, segons ex-
prese la Vesuna passada, y trobaren també la
fita de sobre lo Cornal d'Nicent Juan, la qual
estava sublerta, y per no trobar la Creu del en-
dret de ella, la feren nova en una Roqueta à part
Solana junt al Barranquet, à Seixanta pases
de distància de la dita fita que es lo Aregader,
y de allí pasa el dit Aregader per damunt lo
Cornal seguint la panet, y pujant amunt en
ver de les Cambrelles en lo Collet de la Foleta
de les Carrasques à seixanta pases de una pa-
ret vella que ya à part avall la dita fita,
al cals de dita Foleta en poca distància tro-
baren dos fites velles, y per lo Cals de dita fo-
leta pasa lo Aregader per lo Coco' del Avena
set; E quant foren al Barranquet que baixa
del Avena set junt à un Olister trobaren una

fita vella contenuda en la Vesuna pasada, y
à la part d'avall al tenor de aquella à cosa de
trenta pases trobaren altra fita que dene la
Vesuna pasada, e mas avant à cosa de seixanta
pases trobaren altra fita vella contenuda en
dita Vesuna que esta diu que de alli avant
no nia per sen terra inculta =

Mallada del Averanet

I de allí los dits Síndichs, y mensatgers anaren à
mirar, y regoneixeren la Mallada del Averanet
la qual es de herbatje, y lo trobaren ben tracta-
tada: I de allí miraren y advertiren un dos de
terra que la Vila à donat à Christofol Juan-
el Mas de la Vila, y prengueren lo Ascador los
Limits, o señals de dita terra que son dos Creus
pasat lo Coco. =

Mallada en Roquis

I los sobredits Síndichs, y mensatgers de baix
del sol de la Montaña mateix miraren la Ma-
llada en Roquis que donaren per ben tractada:

Cova de les Cambrelles mes altes

I en allí los sobredits Síndichs, y mensatgers
anaren à mirar, y regoneixeren la mallada
de les Cambrelles mes altes que es de herbatje
y atento à quela Vila de Arreneta à capçal

des Morllat, y sobre la d'ha mallada feria
concedit uns trinos de terra tot per avall vora
lo Barranc, de la d'ha mallada, hasta la
dels Cambrelles mes baixes, a Sagrins
Barberia clamatoris a Ntra Señora de Atenesa, po-
ne que al d'ho sindicis y mensajers, apres
señal del d'ho Barberia sonclar la copre-
sada mallada. Dels Cambrelles mes altres
de este modo = pue fieren una Creu, que
eslinda, y manjesta lo Aragador segun
este la Sclera & sobre la Cava en lla-
ma, y Pou de la Peña, a Setanta pares de
la Creu del reisme de Cullos y de d'ha
Creu p'eta demou v' a otra Creu q.
gravaren a Cent pares de distancia,
la qual segona Creu està al Empar
de una Creu vella, que està a doscentos
pares de la antecedente, la qual creu vella
està al sol del texer. Dels Corutes, co-
sol de la matina - Mallada quedent fita
la cosa en d'ha Conformatad = Pue
nent per avall lo Barranc nomenar
dels Cambrelles per la part dreta pe-
rales Aragador de la d'ha Mallada dels

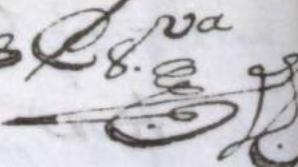
Cambrelles mes altes, à les mes baixes, lo
formarenys d'líneaxen en esta forma = he
mediat d'en sobre lo terren del Barranc
franc à fora enver lo mas de la vila, à
Seixanta pares gravaren una Creu que
ex la amplia pèxa Atagador, Empècio
també restant à major abundantament
d'este, y mes comoda curvada, y ixamí
els Sànctos d'en lo dit terren hasta
el Barranc per aquella mateixa ma-
trera; Y prosequint avall à doscents
quinquanta pares gravaren altra Creu,
Y prosequint avall à Cent pares feren
altra Creu, la qual era al sol de later
xa del mateix Barranc. Y també
míxaren, y regonequeren la Cova,

Cova de } Nallada de les Cambrelles mes baixes,
les Camb- } que igualment es d'herbatje, y els
relles } parques molt compactament, y en bon es-
mesba- } say; Y franc avall à altres Cent
ixes } pares de la creu antecedent, ne gra-
varen altra; Y les dites Creus gravades
pera el Tagador, en seguida de elles se
rà lo ample de la dita nallada de les

Cambrelles mes baixes, la qual creu va
afixar a les creus de l'Orto d'Eixra, q.
la mateixa Vila d'Atheneta comedí, y venie
a Manuel Barberà, al qual li donà la
Vila hasta la dita Mallada; y d'esta con
frumentad xesta senyalada la expresaada
Mallada d'els Cambrelles mes baixes, des
de la qual, los dits fructicis, y rematges
seran amaxen a la Mallada de la Poxa, la
Malla
dada la
Poxa
qual es de herbaç, y latrobaran ben
tractada, pero allí posaran mastra a
vint pases de la pia d'Alberetad, conce
di la Vila d'Atheneta a Joseph Miquel
el Poxa pera millor entrador a la d'ama
llada de la Poxa. Y pera monstrar lo
pas, y ampriu de la dita Mallada, se
contarán segundapares de la vox
de l'terra fixant a poxa envers lomas
de la Vila, y posaran mastra a mes
sis pases d'els terres de Jaume Bus
ter, peraq. hasta allí s'usa cultivar
Joseph Gil menos, la terra q. li donà
la Vila d'Atheneta. Y dende d'a pia com

des lo Barranc h' avall va lo Ataga
dor, que va a ferix al Alguer d'la V.
d'na Certeles de les Terres que hay po-
seis Taum e Fuster. Lo qual fonschft a
presencia del expperat ~~ppn~~ El memori
y de alli sentornaren a dormir a
l' mateix mas del Pont. =

D'per Caura d'q. se ha avuat al pre-
sens Coria, que va a Benasal de V'ira
l' R' Ministerio de Marina e Morella, y
q. el aman de l'dia huy 1 de Dicembre
fondre en este dia per lo mas' xero d'
y determinat, per q' no se nos fonda chs,
y mensatges, que es suposga la di-
lata, y en totes a continuaxla lo dilluns
parat p'ra destremeta d'a Ieu eloma
tepos mes, y any, tornant a dormir
a la sua destremeta. D'q. certifiques
lo

Sicent noles L. vía

Dias revacaron

El vien. d' Benasal, d' 28 dias y medio =
El de Benafegos 6 y medio

<u>El devorabolla</u>	<u>C</u>	<u>y medio</u>	=
<u>El d'latorre</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El d'Ularde</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El d'afontsa</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El Pto de d'afontsa</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El Pto. d'afontsa</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El Pto. d'afontsa</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El Fornidor</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	
<u>El Reg. de Culla</u>	<u>C</u>	<u>=</u>	

No obstante de quedar
emplazados p^r a volver
la noche del dia 10 de Ete
a la Adreneta; Se mu
dó p^r el dia 2 de Enr.^o
1788, p^r no poder hacer el
triste paseo, y se dieron avisos
a otros paseos. =

Prosecucion de
Vizualdades. En lo dia tres de Janer al año 1788= los mag
istrados señores sindicich, y mensajeros de los tres
y alcaldes de la present Gerencia, o herencia de Culla,
a saber: Per Culla Ríos Selles sindicich; Per Ben
al Taume Miralles sindicich; Per Gurzabella Gu
sep Saffont sindicich; Per Adreneta Par qual Novia
sindicich; Per Benafgos Taume Domingo Regidor;
Per latorre de Duxosa Taume Colom sindicich;
y per Uilarde carnes susp Molinos Deputat com
a sindicich (Be que el Regidor de Benafgos no
comparegué lantantes a la dia de Adreneta
y per co sell imbia en Propri) lo queren de la
dia dia de Adreneta ahon feren m^r, presedido
el alcaldiment de A.I. de ella Manuel Tena,
per estar lo A.I. malalt, y ausentis del mateix
Joaquin Novia Regidor. Edita Vila, y anaren
ab mi lo escriwa infrescuit a la font, o bien
xador del Raudor; Y havent prestar juzgament

Rendox)

Observe se habendo los dñs Sindicatos de Culla, y
Deputados de Vilaregut, en ma, y poder de
obredos lochinent d'App., y eisent en dñs Abur
rados, presa zahó, y relació de algunos Samaderos
que anaven de compaña, y entre ells de Pas-
qual Fycart, reconegueren lo dñ Aburadoro
el Raudox, lo qual es de Herbolage, y lo con-
traren ben coxeat, y pernos encontrauan la fira
el lassart d'baux y la mes bauxa de los dos que
dijo la viuura passada, per causa d'haverse
derruyt el solida se fu en anys passats, gra-
varen una Creu en ma toca parda plana
y maledisa; Y al lassart d'alt encontraren
la altra fira a l'avoria del Bancal, y al altre
Cap no la encontraren, y perço la posaxen
nova; Y en atencion a no haver mes sonales
segors expusen les dues feras parades, feren
una Creu a la altra ma del rincón del Rau-
dox en lo Cap de los Roques pardos, dñig-
nante lo ambit del Aburadoro el Raudox, o
Canaleta y pera demotar que hasta allí ha
de albergar la tierrastad de Ermas del Carlos
Grau, ante d'Ntra Señra Maríatheresa fallo
la Maire y mes amites d'Premisió fallo
don Abuelo, dñ lo Mas d'Enriq y hanade

Aycant; Y a la otra part del Barranc de
Raudos p^r Raudos se front a la creu que feren
primera en lloch de la fita Cagguda en la soli-
da, se grav^a otra creu en pedra forta de no-
tant lo ambit del d^r Abencaduz; Y puyant
amunt per la dreta, encontraren una creu
vella, la qual demovidem, s'enbarc^os e no-
portaren los libres de voixos y de d^r la creu
vella va lo sagador Barranc amunt
y caderat lo Barranc puyant amunt s'lanca
amunt en los glets del Coll de fer en vera creu en
la d^r roca granita de madera y a la con-
traria a la erquerda de noventa pases de
Campolania, feren otra creu; Y travessat lo
Coll de fer amunt algo despla^co altra
Coll de fer en dos creus una dalt, y altra baix, do-
vant la una de la otra noventa pases peca
lo sagador; Y no segun^r la matriza via, en lo altre
Coll se gravaxen altres dos creus dalt m^uy baix
la otra a la matriza Campolania; Y pasada la
Fonteta de d^r Pere, encontraren la creu conser-
guda en la Ponca p^rbada, y de ella fu^r a lo Bar-
ranc es lo sagador; Y continuant avant encon-
traren la creu de la Pedra Larga, y baix en les
roquedades la otra creu, y mes avant en

contraxeran dos fitos una dalt y altra baix; Y con
tinuant avant à la mà dreta se encontra una
fita que es la de los Salernes, que en la finura
parada y à la mà esquerda feren una creu
à Nonantapares de Ampollaras per a Magador;
Y continuant amunt, à la dreta del aparel
cooperada en la finura parada, encontrauen
altra fita y iban à son themor ne posaren
una nova per estar Cayguda la Della; Y per
ser ya farr, y fer mala hora Cayre, sen
ver així anaren à donxial mas devídal; Y lo
fusat del Benafíos víngue estant los al
bos lemons y mesent l'escrivia en l'abre
dita fonteta del R. Pexe, lo que se adreça se
zague comte, com també q. no obstant
de dixie q. anaren à donxial mas de
Vidal en eneste modo, que algunos teníau
ren à la illa de Formentera.

Posta vero, y lo dia quache de los mateixos mes y any,
viquieren los lobos dits fins d'ho, y vensat-
fers del cooperat mas devídal, y continuant
dita regoncisenya, o finura, à la consonan-
cia d'la creu d'la mà dreta antes del fito
del lavoro d'la paret de los texnes de Taurme
Cionys de Taurme, à distància d'les ames

paies d'ampolania, y parts d'baix gravaren
una creu; y des d'allí se encontra tot conforme
se emmuncie en la nostra autoritzada p[er] ordre
d'Homeu Mallol, es alo ultim de ella en vint,
y nou del mes de setembre del any 1768; pero
arribant a la solida, que dene el dit any han-
ta hora se ha fet, y otenerat de Tresp[er]s
de Vicent, no foren encontraes les creus jorume-
nes de dita Heretat p[er] causa de la solida,
y de conveor del mateix Tresp[er]s Crug y perafi,
y efecte de que quede un pas, o Carril de fer-
natura, sera el fateros dels partos y Ca-
valleres, que competentment p[ro]uen passar
estes, si fonsch llevat un hocat de ferro, co-
locant mafia i l'avora de la solida, es ames-
quatre, o fonsch parts de d[ia] la solida, y d'allí
vi a una creu q[ue] fonsch encontrao, y removaren
a l'avora del p[er]cuc emma roca axemosa, y
de d[ia] creu, hasta la q[ue] la d[ia] nostra Senyora del any
1768 era a la punta de la roca del Roquer junts
a la savina, est[an]t ampolania d'Agador; y de
allí pujant dalt a la loma nomenada del Hom, o
Barata, y nom den Gil, se feu una creu, la qual
designe la cipsida del Agador, y dins a la
ma en guerra, a distanciad de seixanta p[as]es
poch mes, o menys p[er] la Agador, gravaren
dos creus, quelorna talle a la obre d[ia] creu

renovada d'la vox de percutir lo dñs. Pusejo
Gros y la otra señale lo sagadoz amunt,
o lloma avant; Y por seguir por la ma esquer-
xa, refieren altra y salió a la dreta, á sei-
Xantapales Lample refieren altra; Y pro-
seguir por la ma dreta feren altra creu
y baix á la consonancia y matriza amplia
ra, refieren altra, quedant cumulada la
creu d'la ma esquerda d'la Barata, q.
á la Virgen, per estar moreda y no fer
fach, m'fer d'le intent; Y por seguir por la
part d'baix, o ma esquerda, no grava-
ren altra creu, y á sa consonancia dala
al Cap del xvime y ma dreta refieren
altra; Y por seguir avall no gravaren altra,
y baix á la ma esquerda refieren altra; Y
á la ma dreta se encontra una creu vella
la qual renovaren, y á sa consonancia y
ma esquerda d'la Barranch feren
altra creu; Y travesat lo dñ Barranch
puyaren lo solà amunt, y en lo Collet joi
mer encontraren á ma dreta dos creus
d'la tercera de lo hexagon de Sexim Marti,
y no fach encontrada la fta q. d'la
Virgen pasada, ni álma má, ni al altra,
y renovaren la una creu personal d'

Atagador, y alama esquerre à setanta quatuor
pases poch mes, o mèny s. feren una creu en
Senyal de Atagador, y proseguir avant en los
legon Colles y entre les terres dels matiners
de Nartí, feren una creu à cada
mà à distància, o amplària d'una, à altra
dunes Setanta pases poch mes, o mèny s.

Téndre allí sen anaren à dormir al riu de

Nostre Sra. de Flandes =

Després lo dia vint de Janer, y matins d'any, los
obredors sindicis, y mestiers, formaren a cor
tinar lo dit Atagador envers la Bacea
roja, la qual quedà à maesquerre, y al llunox
de ella se feren dos creus una dalt, y altra baix,
distant una de altra seysanta pases d'am
plària pera Atagador, y d'allí vā al Pou
de la riba; i moqueren la redonda à la
part del total dels claramens, mitras de
Atagador pera anar al Pou de la riba, i de
la cambra, fent Atagador de sisanta pases
ample tot en creus gravades harradit
Pou en esta forma = Alavora de la redonda
y mà dreta feren una creu, xerrant de esta
à la creu vella, Atagador, les quals creus disten
una de altra seysanta pases poch mes, o mèny s;

Y por segunt avant parat lo Canalíet, grava
ren dos creus una à cada ma, à Zamatera
amplaria; Y por segunt avant parat lo
altre Canalíet, en la Clapisa feren una
creu, y de allí (que es la part dreta) va à
ferir al dit Pou, y pera la comoda entrada,
y consider del dit Pou el qual iba, feren altra
creu dalt à la ma esquerra, à distància de
Cent, y vint pares de la antecedent grava
ren dos creus, que la una distinete lo Asa
gador del dit Pou, y la altra més à la dreta
era roja, quedant de elles, y les altres creus
hasta dita Baceta, Asagadors o ampolles; Y
anant envers la Baceta, ans de aplegar
à ella en la Clapisa, feren dos creus, que
la una més à la antecedent, y la altra talle
per damunt la Baceta envers lo Regall
d'Uñoles; Y por segunt avant al costat
de la Baceta, feren una creu distinta
de la Baceta trenta pares, y quedant era
dins lo Asagador, y deix la Baceta à un
tanta similitud pares de la antecedent feren
una creu, que es lo ample del Asagador,
que ha de anar al Regall d'Uñoles.
Y per motiu de estar bastans indigneos

El present Escrivá, li forch
a son domicili de Denia, y fer p' ^{para}
a dñs Regocijencia, o Vizcua: Detra lo qual
fa fer y certifique. =

Vicente Nolas Escrivá

Se vacaron los drujos.
Culla tres drujos y medio
Benaral ^{dem}
Vistabella ^{dem}
Paterneta ^{dem}
Bénapigos dos y medio
Torre tres y medio
Mardecang ^{dem}
Cs^{mo} ^{dem}. =

Y el Rs^{mo} tiempo recibido a Cuenta 22188, q. sobraron de los
res florines se sacaron del Deposito de Culla p. pagar el
Informe del Dr Colomer de Morella, sobre las penas dadas
a la torre q. compuso Tarsolani. ^{en dureza}

*Proprietary
of the
Duke of*